

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N

A Szegedi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Szegeden, 2007. november 29. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A jövedéki adóbevételt jelentős mértékben csökkentő járulékkal visszaélés büntette miatt a **vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Bács-Kiskun Megyei Bíróság**, mint másodfokú bíróság 2007. június 1. napján kihirdetett **1.Bf.567/2006/19.** számú ítéletét **m e g v á l t o z t a t j a** az alábbiak szerint:

A vádlott

b ű n ö s

jövedékkel visszaélés vétségében.

Ezért a vádlottat **180** (Egyszáznyolcvan) **napi tétel** pénzbüntetésre **í t é l i**.

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét **500** (Ötszáz) **forintban** állapítja meg.

Az így kiszabott **90.000** (Kilencvenezer) **forint** pénzbüntetést - meg nem fizetése esetén - **180** (Egyszáznyolcvan) **napi** szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Kötelezi a vádlottat az eljárásban felmerült bűnügyi költségből **500.000.-** (Ötszázezer) forint megfizetésére az államnak, a Bács-Kiskun Megyei Bírósági Gazdasági Hivatal felhívása szerint, míg **2.654.731.-** (Kettőmillió-hatszázötvennégyezer-hétszázharmincegy) forint bűnügyi költség az állam terhén marad.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság a vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb., jövedéki adóbevételt jelentős mértékben csökkentő jövedékkel visszaélés büntetében. Ezért 8 hónap, végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett börtönre ítélte. Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség kisebb részét a vádlottra terhelte, túlnyomó részéről megállapította, hogy azt az állam viseli.

Az elsőfokú ítélet ellen a védő jelentett be fellebbezést a vádlott felmentéséért.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a vádlottat az ellene 1 rb., jövedéki adóbevételt jelentős mértékben csökkentő jövedékkel visszaélés büntette miatt emelt vád alól felmentette. Kimondta, hogy az összes bűnügyi költséget az állam viseli, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Megállapította a megtérítés feltételeit és felhívta az elsőfokú bíróságot, hogy ennek megfelelően intézkedjen.

A másodfokú bíróság ítélete ellen az ügyész fellebbezett a vádlott terhére, bűnösségének megállapítása és büntetés kiszabása érdekében.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség átiratában kifejtett álláspontja szerint a vádlott esetében - figyelemmel aggálytalanul megállapítható tudattartalmára - kizárólag szőlőbor előállításának szándékára és ehhez képest e magatartás büntetőjogi értékelésére lehet megalapozott következtetést levonni; ennek megfelelően kérte a másodfokú ítélet megváltoztatását az ügyészi fellebbezésnek megfelelően.

A fellebbezést az ítélőtábla alaposnak ítélte.

Anyagijogi jogszabályt sértett a másodfokú - és megjegyzendő, hogy az elsőfokú - bíróság, amikor a jövedékkel visszaélés bűncselekmény keretdiszpozíciós jellegét alapul véve, az annak tartalmát ténylegesen kitöltő jogszabályi rendelkezés időbeli hatályát nem vizsgálta [Be. 387. § (1) bekezdés).

Az időbeli hatály vizsgálata minden ügyben elengedhetetlen. A keretdiszpozíciós bűncselekmények esetében külön vizsgálni kell, hogy utóbb, az elbírálás idejére nem következett-e be oly mértékű változás a keretdiszpozíció tartalmát kitöltő jogszabályi környezetben, ami miatt az állam a büntetőjogi védelmet megszüntetné, vagy oly mértékben változtatná meg, aminek a büntetőjogi felelősség meglétére a Btk. 2. §-a alapján feltétlen kihatása van [1/1999. Büntető Jogegységi Határozat]. Ennélfogva az eljáró bíróságoknak minden esetben meg kell vizsgálniuk,

Bhar.II.294/2007/6.

hogy az elbíráláskor is fennállnak-e még a büntető felelősségre vonás feltételei, vagy sem.

Tekintettel arra, hogy ezt a vizsgálatot a másodfokú bíróság sem végezte el, azt az ítélőtábla vizsgálta.

A jövedéki termékekről szóló 1997. évi CIII. tv. (a továbbiakban: Jöt.) 2004. április 30-ig volt hatályban, azaz a vádbeli elkövetéskor még igen.

E törvény rendelkezéseit 2004. május 1. napjától - a „rég” Jöt. hatályon kívül helyezésével egyidejűleg - a 2003. évi CXVII. tv., az „új” Jöt. rendelkezései - váltották fel, ennél fogva a jövedékkel visszaélés bűncselekményének kerettartalmát ez a jogszabály töltötte ki. A vizsgálat során megállapítható volt, hogy az új Jöt. valamennyi rendelkezése gyakorlatilag a régi, már hatályon kívül került Jöt. rendelkezéseivel azonos, tehát a jogalkotó a büntetőjogi védelmet nem szüntette meg.

Ebből következően a bűncselekményt az elkövetésekor hatályban volt, ún. jövedéki törvény rendelkezéseinek figyelembe vételével kellett elbírálni.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet arra tekintettel változtatta meg, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság iratellenes megállapítást tett, amikor a vádlott meg nem cáfolt védekezését nem helyesen rögzítette az ítéletben, továbbá megállapított tényekből további tényre, nevezetesen a vádlott tudattartalmára és ehhez képest bűnösségére megalapozatlan következtetést vont le.

Abban nem tévedett a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú tényállás kiegészítésére, helyesbítésére az iratok tartalma alapján - tehát bizonyítás nélkül is - van lehetőség, amennyiben a másodfokú bíróság az első fokon bűnösnek kimondott vádlottat felmenti.

Nem hagyható ugyanakkor figyelmen kívül, hogy a másodfokú bíróság az így elvégzett tényállás-kiegészítés keretében helyesen azt a tényállást állapította meg, hogy a vádlott „csendestársként”, kétmillió forint készpénzzel járult hozzá 30.000 liter szeszestál előállításához, ami a vádlott tudomása és szándéka szerint szőlőbor volt. Abban tehát nem tévedett a másodfokú bíróság, amikor a nem habzó, köztes alkoholtermék előállítását nem ítélte a vádlott terhére róhatóknak.

Kétségtelen tehát, hogy az elsőfokú bíróság tévedett, amikor azt állapította meg, hogy a vádlott nem habzó, köztes alkoholtermék előállításához járult hozzá, vált annak legalább résztulajdonosává, ilyen módon tette az ezen alkoholtermék adótartalmának eltitkolását jelentő jövedékkel visszaélés bűncselekményének. A másodfokú bíróság viszont abban tévedett, hogy a vádlott egyáltalán nem felel büntetőjogilag semmiféle alkoholtermékhez kapcsolódó adó eltitkolásáért, mert szándéka szőlőbor előállítására irányult, szőlőbor pedig nem keletkezett, ennél fogva a vádlottat büntetőjogi felelősség nem terheli.

Ez a tényekből történő jogkövetkeztetés megalapozatlan.

A másodfokú bíróság maga állapította meg - helyesen - a tényállásban, hogy a vádlott szándéka a csendestársi anyagi hozzájárulással szőlőbor előállítására irányult. Az kétségtelen, hogy nem szőlőbor jött létre, hanem ún. nem habzó köztes

alkoholtermék. Ebből azonban kizárólag arra vonható le következtetés a bűncselekmény alanyi oldalából - ellenkező bizonyítékok hiányában - hogy a vádlott tudattartalma bizonyíthatóan csupán azt fogta át, hogy társával szőlőbort állítat elő és a későbbiekben azt fogják forgalomba bocsátani. Ebből pedig az következik, hogy a vádlott büntetőjogi felelőssége a szőlőborhoz kapcsolódó jövedéki adó eltitkolását célozta, azt valósította meg, hiszen adófizetési kötelezettségének a tudomása szerinti bor vonatkozásában sem tett eleget.

Az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott tehát arra, hogy a vádlott jövedéki terméket birtokolt, azt a vádlott sem vitatta, hogy az az ő tulajdonát képezte. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy ennél fogva a már hivatkozott régi Jöt. rendelkezéseinek alapul vételével az adófizetési kötelezettség a termék előállításakor, ha ez nem állapítható meg, a hatóság tudomására jutásának időpontjában keletkezett, azaz legkésőbb 2003. június 24-én, a jövedéki adóellenőrzés foganatosításakor.

Ebből következik, hogy a másodfokú bíróság tévedett, amikor a vádlottat az ellene emelt vád alól felmentette.

A kifejtetteket alapul véve tehát a harmadfokú bíróság az ügyész fellebbezését alaposnak ítélve a másodfokú ítéletet a Be. 398. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, és a vádlott bűnösségét a Btk. 311. § (1) bekezdésébe ütköző, aszerint minősülő és büntetendő jövedékkel visszaélés vétségében mondta ki, mert az 1997. év CIII. tv. 54/B. § (2) bekezdés a) Bhar.II.294/2007/6.

pontja alapján a szőlőborra literenként kivetett 5,- Ft alapul vételével a 30.000 liter alkoholtermék összesen 150.000,- Ft jövedéki adó elvonását eredményezte.

A bűnösségi körülményeket vizsgálva enyhítőként az időmúlást és a hosszú büntetőeljárást értékelte az ítélőtábla, súlyosítóként a vádlott büntetett előéletét és a hasonló jellegű cselekmények helyi elszaporodottságát. Köztudomású ugyanis, hogy **(település megnevezése)-en** és környékén az un. „pancsolt” szeszesitalok előállítása nagymértékű és ahhoz mindig jövedéki adó eltitkolása kapcsolódik.

Az megállapítható a vádlott által előadott személyi, vagyoni körülményekből, hogy a vádlott munkahelye az **(társaság megnevezése)**, jövedelme és vagyona nem ismert. Tény ugyanakkor, hogy kétmillió forinttal járult hozzá a szeszesital előállításához. Ebből következik, hogy mindennapi megélhetését meghaladó jövedelemforrással rendelkezett.

Az ítélőtábla úgy ítélte, hogy a vagylagosan szabadságvesztéssel, közérdekű munkával és pénzbüntetéssel is büntethető bűncselekmény miatt a vádlott

személyében rejlő társadalomra veszélyességre, a megvalósult cselekmény jellegére és tárgyi súlyára, valamint a bűnösségi körülményekre figyelemmel a pénzbüntetés megfelelően szolgálja a Btk. 37. §-ában írt célokat.

Ezért a vádlottat a rendelkező részben meghatározott pénzbüntetésre ítélte, a Btk. 51. § (1) és (2) bekezdése alapján. A napi tételek számát bűnössége fokához, az egy napi tétel összegét pedig kereseti, jövedelmi, vagyoni viszonyaihoz és életvezetéséhez mérten állapította meg.

A pénzbüntetésnek szabadságvesztésre történő átváltoztatása lehetőségéről a Btk. 52. §-a alapján határozott.

A másodfokú ítélet megváltoztatása egyben azt is jelentette, hogy a vádlottat a bűnügyi költség egy részének viselésére kellett kötelezni. Az alkoholtermék tárolásával felmerült bűnügyi költség kisebb részének viselésére ezért a Be. 338. § (1) bekezdése alapján a bűnösnek kimondott vádlottat kötelezte, míg a (4) bekezdésre tekintettel az aránytalanul magas bűnügyi költség nagyobbik részét az államra terhelte.

A másodfokú ítélet felmentő rendelkezés megváltoztatásából egyenesen következik, hogy megszűnt a jogalapja a másodfokú bíróság megtérítéssel kapcsolatos felhívásának, ezért az értelemszerűen nem hajtandó végre.

S z e g e d , 2007. november 29.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk. Dr.Katona Tibor sk. Dr.Mezőlaki Erik sk.
a tanács elnöke a tanács tagja,előadó a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bhar.II.294/2007/6. számú ítélete és a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 1.Bf.567/2006/19. számú ítéletének a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

S z e g e d , 2007. november 29.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke